

SIŁESTIA

TRAMNEWS

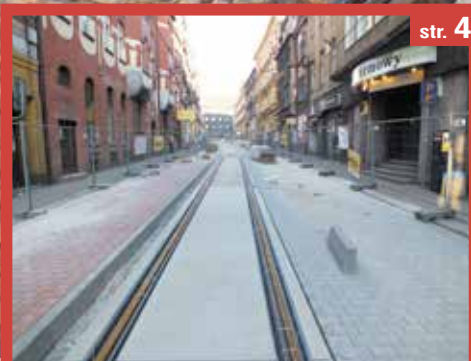

Bezpłatny miesięcznik

Nr 5/26, maj 2013

Nakład: 10 000 egz

ISSN 2299-2790

str. 4

INWESTYCJE

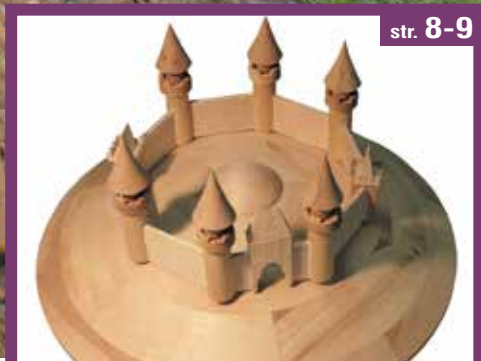
Rusza odbudowa siódemki

str. 6-7

PRZYSTANEK HISTORIA

Po wędrówce... świeży chleb

str. 8-9

PO PRACY

Kobieta od tarcz

Jedźmy razem

Punkt widzenia zależy od punktu siedzenia - ta stara prawda sprawdza się na co dzień w wielu aspektach naszego życia. Nie inaczej jest w przypadku trwających prac modernizacyjnych infrastruktury tramwajowej. Choć wszyscy zdają sobie sprawę, że po to, aby było lepiej najpierw przetrwać trzeba utrudnienia, to każdy chciałby, żeby utrudnienia te nie dotknęły jego.

Piszę o tym nie przypadkowo. W trakcie prowadzenia prac remontowych napotykaamy bowiem na rozbieżne interesy różnych grup. Remont infrastruktury w terenie tak silnie zurbanizowanym, jak Aglomeracja Śląsko-Zagłębiowska powoduje, że nie da się uniknąć konfliktów interesów. W pierwszej kolejności remonty utrudniają życie pasażerom. Dokładamy wszelkich starań, by tam, gdzie jest to możliwe, remonty toczyły się przy zachowaniu ruchu tramwajowego chociaż po jednym torze. Wpływa to oczywiście na płynność czy częstotliwość ruchu, zmiany tras i rozkładów jazdy, ale nie pozbawia pasażerów możliwości korzystania z tramwaju. Gorzej jest tam, gdzie czasowo kursowanie tramwajów trzeba zawiesić, organizując komunikację zastępczą. Uciążliwość przesiadania zrekompensuje dopiero jazda po nowym torowisku.

Nowa infrastruktura, aby służyła pasażerom kilkadziesiąt lat, musi być wykonana zgodnie z wszelkimi normami i wymogami technologicznymi. Wykonawców często jednak ograniczają warunki atmosferyczne. Przykładowo, beton wylany w zbyt niskiej temperaturze lub przy intensywnym deszczu nie będzie w pełni wartościowy i nie przetrwa eksploatacji tak długo jak oczekujemy. Zdarza się zatem, że prace nieco opóźniają się w stosunku do harmonogramu. W takiej sytuacji niecierpliwą się mieszkańcy remontowanych ulic i przedsiębiorcy prowadzący tam biznes. Każdy dzień remontu to dla tych drugich wymierne straty, dlatego chcieliby, by remont skończył się jak najszybciej. Rozumiem ich, ale czasem przyspieszyć się po prostu nie da. Nie sztuka zrobić remont „na chybicka” i np. po dwóch latach wrócić do punktu wyjścia.

Na szybkie zakończenie prac liczą również kierowcy, którzy muszą korzystać z objazdów i stoją w korkach, oraz władze miast, którym zależy na warunkach codziennego życia mieszkańców. Lata zaniedbań i opóźnień spowodowały jednak, że dziś niezbędnych remontów po prostu musi być wiele. Dostępność unijnych środków finansowych daje nam możliwość nadrobienia zaległości. Unia Europejska stawia jednak wymogi, m.in. terminowe. Dlatego w jednym czasie prowadzimy tak wiele inwestycji. Wszystkie nasze prace mają jednak jasno określony cel - poprawę życia mieszkańców, pasażerów, kierowców, a także i przedsiębiorców. Proszę więc o cierpliwość i zrozumienie, a jestem przekonany, że wkrótce wszyscy zgodnie stwierdzą, że było warto.

Tadeusz Freisler
Prezes Zarządu Tramwaje Śląskie S.A.

Nagrodzeni za bezpieczną jazdę

Jak co roku Tramwaje Śląskie S.A. i PZU S.A. uhonorowały pracowników Spółki objętych grupowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności materialnej, którzy bezwypadkowo i bezkolizyjnie prowadzili pojazdy. Nagrody od ubezpieczyciela otrzymało 44 pracowników.

W imieniu pracowników nagrody odebrali kierownicy Rejonów.

W tym roku zmieniły się nieco zasady przyznawania nagród. Dotychczas nagradzani byli pracownicy (głównie motorniczowie i kierowcy), którzy bezkolizyjnie prowadzili pojazdy przez 12 miesięcy. Tym razem okres, w którym należało się wykazać bezwypadkowością był znacznie dłuższy, obejmując ostatnie czterolecie, czyli czas, w którym grupowe ubezpieczenie świadczy firma PZU S.A. Poszerzyły się również kryteria konieczne do spełnienia, obejmując bezszkodową jazdę, brak innych zdarzeń drogowych oraz wzorową postawę w realizacji obowiązków służbowych. Kryteria spełniły 44 osoby, w tym 22 motorniczek, 15 kierowców i 7 pracowników zaplecza technicznego objętych grupowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności materialnej.

Najlepiej w tym gronie wypadli pracownicy Rejonu nr 3 w Bytomiu, w którym kryteria spełniło 13 osób. W Katowicach nagrody przyznano 12 pracownikom, w Będzinie wyróżniono 11 osób a w Rejonie nr 4 w Gliwicach na liście nagrodzonych znalazło się 5 nazwisk. Poza tym nagrody trafiły do jednego przedstawiciela Zakładu Usługowo Remontowego i do dwóch pracowników centrali Spółki.

Tradycyjnie już, przedstawiciele PZU S.A. i Tramwajów Śląskich nagrody rzeczowe przekazali na ręce kierowników poszczególnych Rejonów i Zakładu, którzy później wręczyli je pracownikom. Wyróżnieni pracownicy w nagro-

dę za swoją godną naśladowania postawę otrzymali sprzęt elektroniczny – odtwarzacze DVD, nawigacje satelitarne i telefoniczne zestawy głośnomówiące.

- Przez te cztery lata zauważyliśmy stopniowe zmniejszanie się liczby zdarzeń drogowych i mamy nadzieję, że ta tendencja zostanie zachowana w kolejnych latach - powiedział Główny Specjalista ds. Ruchu Marek Kilijański prezentując statystyki osób ubezpieczonych za całe czterolecie, a Dyrektor Wykonawczy Spółki Bolesław Knapik życzył wszystkim pracownikom bezpiecznej pracy i bezkolizyjności.

oZ

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:

Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2,
tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny:

Waldemar Kosior

Druk:

Polskapresse Sp. z o.o

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Pierwszy Moderus Alfa wystartował z Chorzowa

Na początku maja, po przejściu wszystkich niezbędnych testów i badań, został dopuszczony do ruchu. Pierwszy skład wagonów 105 N, zmodernizowanych przez chorzowski Zakład Usługowo Remontowy do standardu Moderusa Alfa, na przełomie maja i czerwca wyjedzie na tory.

W Zakładzie Usługowo Remontowym trwają prace modernizacyjne wagonów 105 N realizowane w ramach Projektu pn. „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko. Nowe życie w chorzowskim Zakładzie otrzyma 30 wagonów. Kolejnych 45 sztuk zmodernizowanych zostanie przez konsorcjum Modertrans z Poznania i MPK Łódź. Do końca 2014 roku na torach Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej kursować będzie zatem 75 wagonów w standardzie Moderusa Alfa.

Foto: Tramwaje Śląskie S.A.

Moderus Alfa. Zmodernizowane tramwaje z poprzednikami łączy w zasadzie tylko sylwetka.

Pierwszy skład zmodernizowany w ZUR trafił już do Rejonu nr 4 w Gliwicach. Tam rozpoczęło się szkolenie motorniczych, które potrwa do końca maja. Na przełomie maja i czerwca skład o numerach 653 i 654 wyjedzie na tory. Zanim jednak opuścił Chorzów przeszedł pozytywnie wszystkie testy i badania, a ostatniego odbioru dokonał Zarząd Tramwajów Śląskich S.A.

Zmodernizowane tramwaje z poprzednikami łączy w zasadzie tylko sylwetka. Nowy jest system napędowy - cichy i energooszczędny. Specjalny system pozwala odzyskiwać energię

podczas hamowania i przekazuje ją z powrotem do sieci. Zmodernizowany tramwaj lepiej poradzi sobie z tzw. „śliską szyną” dzięki zastosowaniu piasecznic - urządzeń sypiących piasek na szyny bezpośrednio przed kołami. Nowe, ciche są również mechanizmy otwierania drzwi, wyposażone w system zabezpieczenia pasażera przed przychyceniem. Ponadto wagony są monitorowane, kabina motorniczego jest klimatyzowana a siedziska zostały obite materiałem z wzorem wybranym przez pasażerów w internetowym głosowaniu.

az

SilesiaKOMUNIKACJA z Tramwajami Śląskimi

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Po raz piąty w sosnowieckim Centrum Konferencyjnym Expo Silesia odbyły się Targi Transportu Publicznego SilesiaKOMUNIKACJA. Kolejny raz aktywnie uczestniczyły w nich Tramwaje Śląskie S.A. na swoim stoisku promując zwłaszcza realizowany Projekt pn.: „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą”.

Tegoroczne targi odbyły się miesiąc później niż przed rokiem. Dwa dni targowe przypadły na 23 i 24 kwietnia. Wśród atrakcji nie zabrakło premier autobusów, konkursu o tytuł Mistrza Kierownicy oraz licznych prezentacji rozwiązań dedykowanych przewozom pasażerskim. Organizowana przez KZK GOP Konferencja Transportu Publicznego tym razem poświęcona została aktualnym wyzwaniom publicznego transportu zbiorowego - kreowaniu wizerunku oraz nowym uregulowaniom prawnym.

W hali wystawienniczej centralne miejsce zajęło stoisko Tramwajów Śląskich, poświęcone w dużej mierze promowaniu działań Spółki związanych z realizacją Projektu pn.: „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. Uwagę zwiedzających przyciągała zwłaszcza kabina tramwajowa, w której

każdy mógł się poczuć jak motorniczy. Zainteresowaniem cieszył się również film prezentujący założenia i prace realizacyjne oraz materiały informacyjne dotyczące Projektu. Kolejne targi SilesiaKOMUNIKACJA odbędą się za rok.

az

Rusza odbudowa siódemki

W 2008 roku, z powodu złego stanu technicznego, jak i planowanej przebudowy układu drogowego, zamknięty a następnie całkowicie zlikwidowany został odcinek torowiska na trasie Łagiewniki – Bytom Centrum. Okoliczni mieszkańcy wyraźnie odczuli brak tego połączenia i dlatego odbudowa linii nr 7 stała się priorytetem przy tworzeniu zakresu operacyjnego Projektu pn. Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

15 maja 2013 roku odbyło się przekazanie placu budowy wybranemu w postępowaniu przetargowym wykonawcy. Zakres robót przewiduje budowę 2,5 km dwutorowej linii tramwajowej. Będzie ona przebiegać w nowym miejscu, w torowisku wydzielonym wzdłuż ulic Łagiewnickiej i Świętochłowickiej, dzięki czemu przejazd tramwaju na całej trasie, dla pozostałych uczestników ruchu będzie praktycznie bezkolizyjny. Wykonawca - Konsorcjum firm Skanska S.A., zrealizuje również prace związane z modernizacją torowiska wbudowanego w jezdnię ul. Jagiellońskiej i ul. Karola Miarki w Bytomiu - przebudowa sieci trakcyjnej. Prace budowlane potrwają do połowy przyszłego roku.

Prace budowlane prowadzone przez Tramwaje Śląskie S.A. w ramach Projektu można obserwować na terenie prawie całej aglomeracji, co dla okolicznych mieszkańców wiąże się w tej chwili z niedogodnościami komunikacyjnymi (zmiany rozkładów jazdy, komunikacja zastępcza itp.). Już wkrótce mieszkańcy oraz pasażerowie będą mogli odczuć efekty – wyraźną zmianę jakości i standardu podróżowania. Na przełomie maja i czerwca planowane jest zakończenie prac przy przebudowie torowiska tramwajowego w ul. Moniuszki w Bytomiu. Mimo niesprzyjających wa-

Ul. Chorzowska w Katowicach.

runków atmosferycznych w pierwszych dniach wiosny br. i związanej z tym przerwy w prowadzeniu robót, która trwała ok. 3 tygodni, wyko-

nawca dołożył wszelkich starań, aby dotrzymać założonych w harmonogramie terminów zakończenia poszczególnych etapów prac.

Ul. Moniuszki w Bytomiu.

Aktualnie Spółka prowadzi prace na odcinkach linii tramwajowych:

- w **Chorzowie** na ul. Armii Krajowej, od ul. Gałeczki do ul. Dąbrowskiego,
- w **Zabrze** wzdłuż ul. 3 Maja, w rejonie ul. Wolności oraz na ul. Bytomskiej,
- w **Katowicach** na ul. 3 Maja w rejonie Parku Śląskiego,
- w **Rudzie Śląskiej** wzdłuż ul. Zabrzeńskiej i w rejonie pętli tramwajowej „Chebzie”,
- w **Sosnowcu** w ul. 3 Maja, od CWK do pętli tramwajowej „Zagórze”.

Ponadto w czerwcu br., po zakończeniu procedury przetargowej, rozpocznie się modernizacja torowiska wbudowanego w jezdnię ul. Obrońców Westerplatte w Katowicach.

Tramwaje Śląskie S.A. prowadzą procedurę przetargową w celu wyłonienia wykonawcy dla zadań zlokalizowanych na połączeniu miast: Katowice i Sosnowiec oraz wspólnie z miastem Katowice ogłosiły postępowanie przetargowe na wykonanie przebudowy torowiska i ul. Kościuszki w Katowicach.

W maju br. został dopuszczony do ruchu pierwszy skład wagonów 105 N zmodernizowanych przez chorzowski Zakład Usługowo Remontowy. Na przełomie maja i czerwca wyjedzie on na tory. Obecnie Spółka posiada dopuszczonych 20 wagonów 105 N zmodernizowanych przez Modertarns Poznań i MPK Łódź.

Andrzej Bywalec

Ul. Armii Krajowej w Chorzowie.

Ul. 3 Maja - Makoszowska w Zabrzu.

Ul. Zabrzeńska w Rudzie Śląskiej.

Ul. Bytomska w Zabrzu.

Ul. 3 Maja w Sosnowcu.

Po wędrówce... świeży chleb

Na trasach linii Tramwajów Śląskich S.A. nie brakuje atrakcji – ciekawych miejsc i pamiątek historycznych, zabytkowych obiektów architektury miejskiej, przemysłowej czy sakralnej, a także pomników upamiętniających osoby i wydarzenia, które w sposób szczególny zapisały się w dziejach naszego regionu. Przedstawiamy je w tym cyklu.

Tym razem proponujemy wycieczkę do Radzionkowa. Dotrzemy tam jedną z najdalej wysuniętych na północ linii tramwajowych, po której w kierunku zajezdni w Bytomiu Stroszku kursują tramwaje 19, 33 i 39. Wprawdzie w samym Radzionkowie tramwaj nie kursuje, ale z łatwością dostaniemy się do niego, wysiadając na przystanku przy ulicy Strzelców Bytomskich, tuż przy Centrum Handlowym M1.

Z przystanku Dąbrowa Miejska – Centrum Handlowe dochodzimy do ulicy Objazdowej, która biegnie już w granicach Radzionkowa. Następnie docieramy do ulicy gen. Władysława Sikorskiego i skręcamy w lewo, dochodząc do znajdującego się w dzielnicy Rojca ronda im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Tam możemy rozpocząć naszą wędrówkę po mieście.

Pierwsza pisana wzmianka o Radzionkowie pochodzi z 1326 roku, znajdziemy ją w watykańskim spisie świętopietrza. Rozwój miejscowości związany był w pierwszej fazie z górnictwem galmanu i rud srebrno-ołowionych, a później z górnictwem węgla kamiennego i powstaniem m.in. huty cynku „Łazarz” (1884) oraz kopalni „Radzionków” (1871-1877). Prawa miejskie Radzionków otrzymał w 1951 r., ale już w 1975 r., w wyniku zmian administracyjnych, stał się jedną z dzielnic Bytomia. Restytucja praw miejskich nastąpiła 1 stycznia 1998 r. i od tego momentu Radzionków stał się na powrót jednym z kilkunastu miast Górnego Śląska.

Przy odchodzącej od ronda ulicy Artura zlokalizowana jest jedna z kilku zabytkowych kolonii robotniczych, która powstała w 1906 r. Z ronda kierujemy się w ulicę Jana Kuźaja. Na początku ulicy, po lewej stronie mieszczą się budynki dawnej kolonii robotniczej, tzw. Hugona, wzniesione w tradycyjnym górnośląskim stylu z czerwonej cegły licówki. Kilkaście kroków dalej, również po lewej stronie, widać monumentalną, nowoczesną bryłę kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, który stanął na miejscu wzniesionego w 1934 r. drewnianego, tymczasowego kościoła. Obecny kościół, poświęcony w 1993 r., kryje w swoim jednohalowym wnętrzu

przepiękne mozaikowe ołtarze, wykonane wg. projektu artystów: Stanisława Kłóski, Jacka Sarapaty i Zbigniewa Winnickiego (ten ostatni był również projektantem świątyni).

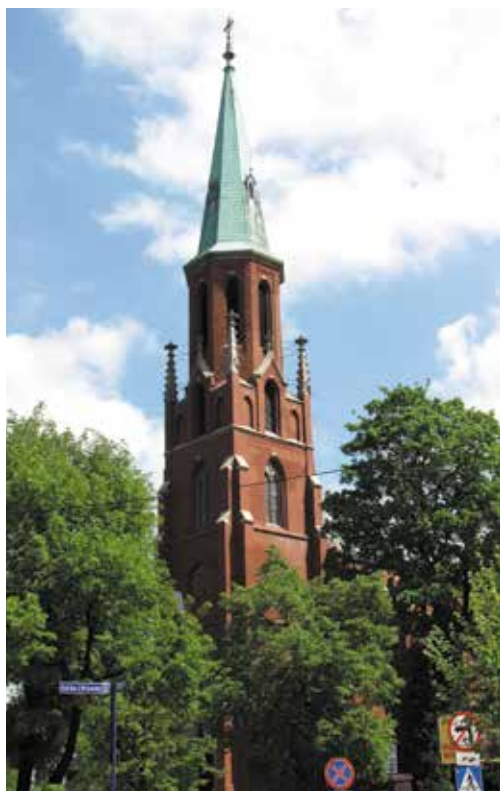
Spacerując prawą stroną ulicy Kuźaja dochodzimy do dwóch zabytkowych obiektów. Pierwszy to budynek dawnej szkoły z 1908 r., w którym obecnie mieści się biblioteka oraz Ośrodek Pomocy Społecznej. Drugi to również dawny budynek szkolny z 1898 r., w którym dziś siedzibę ma jedna z agend Urzędu Miasta. Przed budynkiem biblioteki rozciąga się obszerny plac, na którym ustawiono kilkanaście granitowych sześcianów i pylonów, ozdobionych napisami informującymi o najważniejszych wydarzeniach z historii

miasta. Po lewej stronie placu zobaczymy nowoczesną fontannę miejską. Dalej dochodzimy do wiaduktu kolejowego, a przechodząc pod nim wchodzimy do właściwego centrum miasta.

Spod wiaduktu kierujemy się w ulicę Więźniów Oświęcimskich, na której zobaczymy liczne ciekawe kamienice mieszczańskie. Na uwagę zasługuje neogotycki budynek miejskiego Ratusza, wzniesiony w latach 1901-1902, wg. projektu Wiktora Wygasia z Bytomia. Idąc główną ulicą, docieramy do ulicy św. Wojciecha, gdzie zobaczymy bodaj najcenniejszy zabytek miasta - neogotycki kościół parafialny pw. św. Wojciecha, wzniesiony w latach 1872-1875. Kościół jest trójnawowy, wzniesiony na planie krzyża łacińskiego z czerwonej

Dawna szkoła przy ul. Kuźaja.

Kościół św. Wojciecha.

cegły licówki, nietynkowany, z wysoką na ponad 61 metrów wieżą. Wnętrze kryje piękne cztery neogotyckie, wykonane z drewna ołtarze boczne: nawa lewa - Świętego Krzyża, Świętego Józefa, nawa prawa - Królowej Różańca Świętego, Serca Pana Jezusa. Ołtarz główny jest również drewniany, pochodzi z lat 1875-1880. W centralnej części znajduje się namalowany na płótnie obraz patrona świątyni oraz znajdujące się pod obrazem nad tabernakulum relikwie św. Wojciecha. Wnętrze dopełnia dwuczęściowa neogotycka ambona, chrzcielnica, drewniane stacje drogi krzyżowej, witraże oraz organy z 1875 r. firmy Volkmann z Gliwic.

Wychodząc z kościoła udajemy się ulicą Brzechwy do ulicy ks. Józefa Knosały, gdzie zobaczyć możemy ciekawy zabytkowy budynek obecnej Szkoły Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza. Następnie, idąc ulicą Śródmiejską, docho-

Pomnik Powstańców Śląskich.

dzimy do Placu Jana Pawła II, na którym stoi pomnik Powstańców Śląskich. Dalej mijamy modernistyczny budynek Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II z lat 30. ubiegłego wieku oraz plac Letochów, z pomnikiem Czynu Powstańczego.

Naszą wędrowkę po Radzionkowie kończymy, zwiedzając jedną z najbardziej znanych i rozpoznawalnych atrakcji tego miasta, czyli Muzeum Chleba. Aby dostać się do tego miejsca, musimy z placu Letochów wrócić pod wiadukt do ulicy Kuźaja i ronda Popiełuszki, a potem skierować się na ulicę Zofii Nałkowskiej. Muzeum uruchomione zostało w 2000 roku przez Piotra Mankiewicza i jest jedynym tego typu obiektem w naszej części Europy. W Muzeum zgromadzono wszystko to, co niezbędne jest w produkcji piekarniczo-ciastkarskiej: odzież, słomiane koszyczki na chleb, foremki, piece piekarskie,

różnego rodzaju maszyny i urządzenia. Atrakcją tego miejsca jest niewątpliwie możliwość wypróbowania swych sił w sztuce piekarniczej. Każdy zwiedzający może samodzielnie wygnieść i uformować własny wypiek, oczywiście na bazie przygotowanego wcześniej ciasta. Po zakończeniu zwiedzenia można zabrać bułkę czy plecionkę na pamiątkę albo zjeść w specjalnie przygotowanej części gastronomicznej. Podaje się tam m.in. tradycyjne śląskie jadło: chleb z tustym i kiszonym ogórkiem. Pasja muzealnica pana Mankiewicza nie ogranicza się tylko do wyrobów piekarniczych, w muzeum możemy zobaczyć zrekonstruowaną dawną izbę szkolną z jej standardowym wyposażeniem, zbiorem przyrządów i pomocy szkolnych. Są tu także stare urządzenia i maszyny biurowe.

Tekst i zdjęcia: Adam Lapski, przewodnik turystyczny

Muzeum Chleba. Piotr Mankiewicz chętnie osobiście prezentuje gościom tutejszą ekspozycję.

Kobieta od tarcz

Agata Norek, pochodząca ze śląska artystka, mieszkająca od lat w Augsburgu uzyskała w Katowicach stopień doktora sztuki. Przedstawiła rozprawę doktorską pod tytułem „Tarcze obronne”, wzbogaconą wystawą cyklu tarcz. Rozważania artystki mają skomplikowane podłoże i niosą istotne społecznie przesłanie.

- Chodzi mi przede wszystkim o pokazanie niewidzialnych, czyli tych najtrudniejszych do udowodnienia i wyrażenia form oraz skutków przemocy domowej, seksualnej, psychicznej i tak wielu innych jej odmian. Problem niewidzialny, trudny do zdefiniowania oraz jego najbardziej skomplikowane wymiary oraz zależności są tym, co pragnę pogłębiać i w czym zapragnęłam się wyspecjalizować – wyjaśnia autorka.

„Cykl tych prac to ćwiczenie się w duchu oraz, w pokorze i uniżeniu, przyjmowanie wiedzy na temat przemocy. „Tarcze” to rozwiązania, sposoby na jej obnażanie, definiowanie i pokonywanie. To również prawda o sposobach na radzenie sobie z bólem oraz niesienie nadziei oraz wiary. „Tarcze” to sposoby na zakamuflowane, zawołowane niebezpieczeństwa, pułapki oraz łamigłówki czyhające w ludzkich czynach oraz umysłach” – napisała w swojej rozprawie doktorskiej.

Zdjęcie Stefan Mayr, LIGHTHOUSE, Rosenaustr. 41, 86150 Augsburg

Agata Norek, „Agata - Gołębicą Zbroczona”

Krwistoczerwona plama do złudzenia przypomina świeżą ranę. Po łacinie moje imię to Gallicolumba luzonica. Z tą krwawiącą plamą, która mi nie przeszkadza, pozbawiona bólu, żyję odważnie, beztrudnie i swobodnie.

„Tarcza – Gołębicą Pokoju”

Pióra, ostrza noży, klej, żywica epoksydowa, włókno szklane, 2011

Związane z pisemną częścią doktoratu prace okazały się dla niej wyzwaniem pod względem technicznym i warsztatowym. Studiowała malarstwo, tymczasem „Tarcze” wymagały wyjścia w trzeci wymiar, jako obiekty wypukłe, posiadające pośrodku dodatkową wypukłą część zwaną umbem. - Musiałam przestawić się z płaskiego płótna na pracę z obiektami przestrzennymi. Nowością były dla mnie także materiały wykorzystywane w realizacji. Wcześniej nie pracowałam z włóknem szklanym, plastikiem czy żywicami epoksydowymi – wyjaśnia.

Pomysły na kolejne tarcze wiązały się z użyciem piór, noży, drobnych monet i innych zaskakujących środków. - Każdy materiał ma swoje uzasadnienie. Niesamowitym doświadczeniem związanym z tą realizacją była konieczność dokonywania odkryć technologicznych, na przykład dla uzyskania materii imitującej ludzką skórę – mówi Agata Norek.

Także kształt matrycy został uformowany świadomie. Wypadkowa tarcz wpisana jest w idealne koło, a za sprawą wypukłości przypominają one kobiecą pierś.

Chociaż integralną częścią każdej tarczy jest towarzyszący jej tekst, nacechowany poetyką artystycznej kreacji, przekaz tarcz jest uniwersalny, a ich widok momentami tak przejmujący, że nie sposób wyrzucić go z pamięci. Jedna z tarcz oklejona jest zeszytami wypełnionymi pisanym wyraźnie ręką dziecka „karnym” tekstem, zdanie po zdaniu starannie kaligrafowanym niebieskim atramentem: „Mój tata mnie kocha i nigdy nie zrobiłby mi żadnej krzywdy”. Agata Norek nie ma wątpliwości, że nawet w przypadku tej tarczy nie będzie problemów ze zrozumieniem jej przesłania pod żadną szerokością geograficzną. Wszystko wyjaśni dodany do niej komentarz. - Nie wyobrażam sobie, by miała kiedyś powstać obcojęzyczna wersja tej tarczy. Umieszczone na niej zdanie zwyczajnie musi być zapisane po polsku.

Zresztą nigdy i nigdzie nie ukrywam skąd pochodzę – mówi Agata Norek.

Pisemne komentarze do poszczególnych obiektów są dla autorki równie ważne jak same tarcze. – Pozbawione tego elementu byłyby one okrojone z niezmiennie istotnego aspektu, umożliwiające odbiorcy jeszcze lepsze ich czucie. „Tarcza” jest wyrazem splotu myśli i przeżyć odbijających się w opisie literackim – tłumaczy.

Niezwykłe prace są w dużej mierze rozrachunkiem autorki z powracającymi duchami przeszłości. Śledząc obecność tarcz w historii i mitologii ludzkości, doszła do własnego zestawu narzędzi obronnych. Niektóre z nich są przewrotne, bo mogą zranić użytkownika, jak „Tarcza – mama”, albo okazują się orężem dopiero po zmianie punktu widzenia, jak „Tarcza dla Mii”, która wydaje się być drewnianym zamkiem dla lalek.

Oczywiście nie wszystkie tarcze są efektem własnych przeżyć artystki. Wiele powstało w wyniku przemyśleń inspirowanych baczным obserwowaniem rzeczywistości. Jedną z tarcz dedykowaną jest Waris Dirie, somalijskiej modelce, walczącej o zniesienie rytuału obrzezania kobiet w krajach trzeciego świata.

W roku 2011 Agata Norek założyła w Augsburgu stowarzyszenie „Shields Against Violence SAV” e.V., mające na celu wspieranie i realizowanie celów związanego z doktoratem projektu gromadzenia danych i prowadzenia badań nad problemem przemocy wobec dzieci i kobiet, a także podnoszenie świadomości oraz edukację w tym zakresie. Celem stowarzyszenia jest również organizacja szkoleń profesjonalistów pomagających ofiarom przemocy. Wspólnie ze stowarzyszeniem „Inicjatywa” z Katowic organizacja ubiega się o unijne środki na sfinansowanie projektu „Tarcze Obronne” dla ofiar przemocy w ramach Programu Unii Europejskiej „Daphne 3”. Uczestnicy projektu mają przygotowywać własne tarcze obronne.

Publiczna obrona pracy doktorskiej odbyła się 29 kwietnia br. w Galerii Rondo Sztuki w Katowicach. Doktorat uzyskał wysoką ocenę komisji i został zgłoszony do konkursu najlepszych prac.

- Nie mam nic przeciwko temu, by zapisać się w świadomości ludzi, jako „ta kobieta od tarcz” - mówiła podczas obrony Agata Norek, zapowiadając kontynuację cyklu.

Krzyk

„Tarcza dla Mii”
Drewno olchy, balsy oraz jodły, klej, 2012

„Tarcza przeciw przemocy ekonomicznej”
Monety, żywica epoksydowa, włókno szklane, 2012

„Tarcza przeciw obrzezaniu Kobiet”
Skóra zwierzęca, kolce akacji, żywica epoksydowa, kleje, pigmenty, włókno szklane, 2011

Śląskie Międzyuczelniane Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych, które gościło uczestników spotkania, jest przykładem na to, jak dobrze można wykorzystać unijne fundusze.

Rozmowy o unijnych funduszach

Śląskie Międzyuczelniane Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych w Chorzowie było miejscem debaty poświęconej nowym środkom unijnym na inwestycje w regionach. Uczestnikami spotkania dotyczącego budżetu na lata 2014-20 były przedstawiciele Parlamentu Europejskiego, rządu RP i lokalnych władz samorządowych. Do Chorzowa przyjechali m.in. eurodeputowany prof. Jerzy Buzek i minister rozwoju regionalnego Elżbieta Bieńkowska.

- Choć szczegóły nie są jeszcze znane, trwają intensywne prace nad ostatecznym wyglądem funduszy, które będziemy mogli podzielić między poszczególne województwa. Do rozdysponowania mamy mniej niż w poprzednim budżecie, a i zasady są bardziej rygorystyczne – stwierdziła Elżbieta Bieńkowska. Potwierdził to m.in. Jan Olbrycht, sprawozdawca Parlamentu w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: – Aby uzyskać środki na konkretne zadanie, państwo będzie musiało uzasadnić, że wybór jest sensowny i racjonalny. Otrzymamy wsparcie na budowę dróg, ale tylko tych, które będą częścią większego systemu. Mam nadzieję, że mimo tych ograniczeń, uda nam się wypracować reguły, które będą satysfakcjonujące dla każdej ze stron – podkreślił eurodeputowany. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego stworzył propozycję Regionalnego Programu Ope-

racyjnego. - Naszym mottem jest „Biznes, Nauka, Samorząd”. Stawiamy na małe i średnie firmy, które przyłożą się do rozwoju gospodarczego regionu – mówił Mariusz Kleszczewski, wicemarszałek województwa. – Dla społeczeństwa najistotniejsze są drobne sprawy i ono musi ze sobą współpracować, by być konkurencyjnym. To pomoże szybciej się rozwinąć i wybić wśród tych, którzy najbardziej się liczą - podsumował spotkanie prof. Jerzy Buzek, były przewodniczący Parlamentu Europejskiego. Chorzowska debata, pod hasłem „To nasza przyszłość – porozmawiajmy o niej” odbyła się 26 kwietnia br. Zaliczono ją do cyklu spotkań organizowanych w ramach Regionalnego Forum Dyskusyjnego Parlamentu Europejskiego. Regionalne Fora odbywają się we wszystkich państwach członkowskich UE, a pomysłodawcą i koordynatorem akcji jest Parlament Europejski.

- Śląskie Międzyuczelniane Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych, jest przykładem na to, jak dobrze można wykorzystać unijne fundusze. By miasto mogło dalej się rozwijać, liczymy na kolejne środki - mówił Andrzej Kotala, prezydent Chorzowa.

W Chorzowie debatowano o nowym budżecie unijnym, tymczasem Ministerstwo Spraw Zagranicznych podsumowało dziewiąty rok obecności Polski w Unii Europejskiej. Podobne raporty ukazują się regularnie, w związku z kolejnymi rocznicami przystąpienia naszego kraju do unijnej wspólnoty. W raporcie odnotowano rekordowe ubiegłoroczne wpływy do Polski środków z unijnego budżetu - otrzymaliśmy w roku 2012 kwotę prawie 12 miliardów euro. W sumie od 1 maja 2004 do końca marca 2013 roku Polska uzyskała ze środków UE kwotę blisko 51 miliardów euro, a na sumę tę złożyły się środki związane przede wszystkim z polityką spójności i wspólną polityką rolną. Pieniądze te w dużej mierze przeznaczone są na realizację celów z zakresu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Raport wskazuje, iż spore kwoty przeznaczono na rozwój polskiego sektora infrastruktury transportowej.

Ministerialny raport podkreśla, iż mimo panującego wokół kryzysu i niższego niż w latach poprzednich tempa rozwoju dotyczącego również naszego kraju, Polska w roku 2012 przyspieszyła na drodze wyrównywania poziomu gospodarczego do średniej unijnej i wypracowała najlepszy w Unii Europejskiej wynik PKB.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że fundusze UE przyczyniają się także do poprawy stanu infrastruktury i taboru Tramwajów Śląskich S.A. Dzieje się to w ramach największego w historii projektu, realizowanego z pomocą unijną. Program Infrastruktura i Środowisko, w całości realizowany w Polsce, wart jest ponad 28 miliardów euro i do 2015 roku pozwoli na sfinansowanie 2000 przedsięwzięć. Wśród nich znajduje się projekt „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą”, w wyniku którego największe miasta naszej aglomeracji połączy sieć wyremontowanych torowisk, a na szynach, obok gruntownie zmodernizowanych składów pojawiają się zupełnie nowe, energooszczędne tramwaje.

Minister Elżbieta Bieńkowska i eurodeputowany Jerzy Buzek podczas chorzowskiej debaty.

Tramwajem Naturalnie!

W Dniu Ziemi, 22 kwietnia, Tramwaje Śląskie zainaugurowały akcję „Tramwajem Naturalnie!”, mającą na celu zachęcenie mieszkańców Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej do korzystania z komunikacji zbiorowej, zwłaszcza tramwajowej. Tego dnia, w tramwaju specjalnym przekonywaliśmy także uczniów chorzowskich szkół i pasażerów do działań proekologicznych.

Ten tramwaj wyróżnia się z tłumu. Już z daleka w oczy rzucała się nietypowa kolorystyka i hasło akcji „Tramwajem Naturalnie! Ekologicznie”. Wagon zaprezentowany został podczas inauguracji kampanii na chorzowskim Rynku, gdzie z udziałem zastępcy prezydenta Chorzowa Wiesława Ciężkowskiego i prezesa Zarządu Tramwajów Śląskich Tadeusza Freislera rozpoczął się pierwszy etap kampanii. Gośćmi specjalnymi byli uczniowie klas III, IV i V Szkoły Podstawowej nr 1 i Szkoły Podstawowej nr 29 z Chorzowa. Młode pokolenie miało okazję wykazać się wiedzą z zakresu ekologii, a także dowiedzieć wielu interesujących rzeczy od ekspertów z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – dr Edyty Sierki i dr Andrzeja Soczówki. Nie zabrakło konkursów i zabaw z nagrodami, a także niecodziennej możliwości zajęcia miejsca za tramwajowym pulpitem.

Krótko po południu tramwaj wyruszył w trasę przez Bytom, Katowice, Świętochłowice i Rudę Śląską z powrotem do Chorzowa. Bezpłatny przejazd był sporym zaskoczeniem dla pasażerów, ale okazał się dużym sukcesem. W ręce pasażerów trafiły ekologiczne gadżety, wielu mieszkańców regionu dowiedziało się również jak mogą przyczynić się do poprawy kondycji środowiska naturalnego.

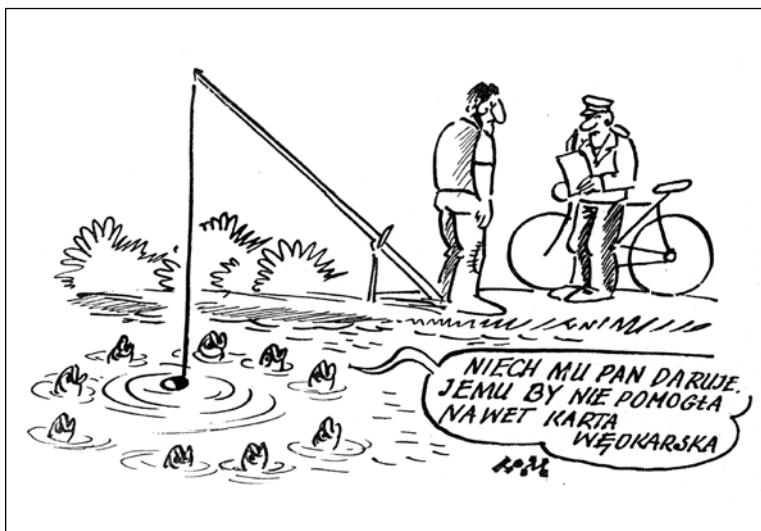
Akcja w Dniu Ziemi była pierwszą, ale nie ostatnią, podczas której Tramwaje Śląskie promowały postawy proekologiczne i korzystanie z transportu zbiorowego. Na pytanie czym poruszać się po Aglomeracji stale odpowiadamy: **Tramwajem Naturalnie! Tak jest Ekologicznie!**

oZ

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

PRAWO Z UŚMIECHEM

Rysuje: Edward Tomenko

Horoskop

WODNIK **[20.01-18.02]**

Masz w swoim otoczeniu jednostki, które zorientowały się, że jesteś skłonny chętnie i bezinteresownie pomagać w różnych kwestiach, zwyczajnie to wykorzystują. Na szczęście nie jest jeszcze za późno, by zweryfikować, kto jest wwrachowanym naciągaczem.

RYBY **[19.02-20.03]**

Nie tylko ciężka praca fizyczna potrafi mocno dać w kość. Ból głowy, rozkojarzenie, problemy z zasypianiem – to typowe objawy przemęczenia w pracy umysłowej, które mogą być przyczyną frustracji. Poszukaj sposobów na odprężenie.

BARAN [21.03-19.04]

Energia będzie cię roznosić, powodując potrzebę ciągłego ruchu. Wielowątkowość będzie wymagała błyskawicznych decyzji, niemożliwych do skonsultowania. Musisz polegać wyłącznie na sobie. Najbliżsi i tak nie nadejdą za twoim podem.

BYK [20.04-20.05]

Skoro powziąłeś taką decyzję, musisz teraz wytrwać w reżimie diety. Nie próbuj oszukiwać i podjadać niedozwolonych produktów – pamiętaj, że działając w taki sposób, zwyczajnie szkodzisz sobie.

BLIŹNIĘTA **[21.05-21.06]**

Spotkanie towarzyskie w gronie nowych znajomych będzie udane. Pamiętaj tylko, by nie przesadzić z napojami wysokokowymi. Łatwo znajdziecie wspólny język, w czym pomoga podobne zainteresowania. Wobec zbliżającego się lata, skorzystaj z ciekawej urolopowej rady.

RAK [22.06-22.07]

Rysuje się szansa na ustabilizowanie rodzinnej sytuacji finansowej. Nie licz na osiągnięcie szczytu marzeń, ale poprawa będzie wyraźnie odczuwalna, co wpławi ci w dobry nastrój. Nie podejmuj pochopnych decyzji zakupowych!

LEW [23.07-22.08]

Pojawi się konieczność przemodelowania planu dnia, w związku z nagłą, nieprzewidzianą sytuacją. Nie ma powodu do paniki, ale przejściowe trudności nie pozostaną bez echa i pokrzyżują ci szyki. Najważniejsze – zachować spokój. Nie ma sytuacji bez wyjścia.

PANNA [23.08-22.09]

Alergia? Przedłużająca się zima pozwoliła ci już na dobre zapomnieć o tej przypadłości, ale oto powróciła, jako nieodłączna towarzyszka czasu zwiastującego przełom wiosny i lata. Najlepsza rada na teraz – kichaj na dolegliwości i lykaj leki.

WAGA **[23.09-22.10]**

Będziesz mieć poczucie niedosytu w istotnym dla ciebie zakresie życia i choć to problem przejściowy, nie będzie miły. Napięcie odbije się na twoim otoczeniu, staraj się lepiej kontrolować emocje i nikogo nie winić za własne niepowodzenie.

SKORPION [23.10-22.11]

To będzie zaskakujący telefon. W słuchawce odezwie się dawno niesłyszalny głos i to będzie pierwszy powód do radości. Kolejny dadzą ci usłyszane wiadomości! Dobry humor gwarantowany. Przez co najmniej kilka dni nic nie będzie w stanie go zmącić.

STRZELEC [22.11-21.12]

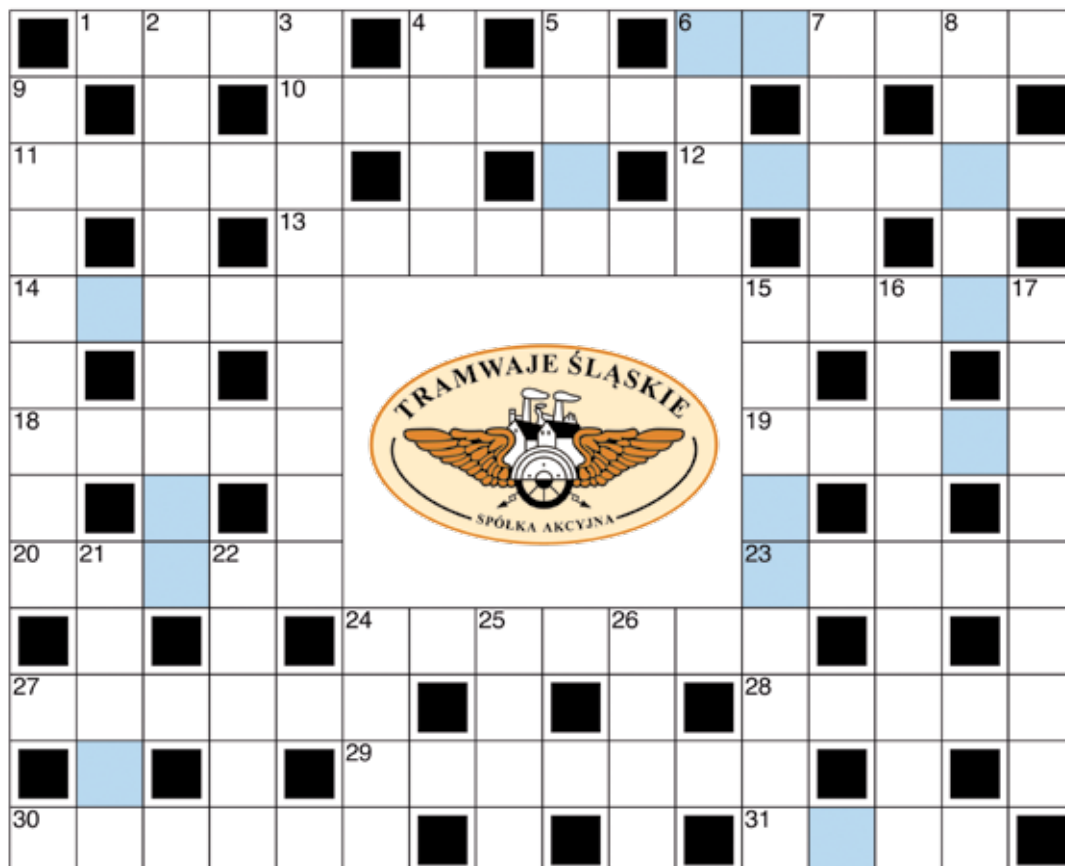
Zakochany ma poczucie, że unosi się nad ziemią i nie musi się przejmować żadnymi drobiazgami. To, oczywiście, uczucie przyjemne, ale – czy nam się to podoba, czy nie – jednak dość mylące. Na przykład o zdrowie należy dbać bez zmian!

KOZIOROŻEC [22.12-19.01]

Zbyt zimno i śnieżnie – źle. Zbyt parno i burzowo – źle. Zbyt słonecznie i gorąco – źle. Kiedy jest właściwie dobrze? W czterech ścianach domowego zacisza, wśród gwaru najbliższych, albo cisy samotności. Na to teraz marne szanse – po co się jeszcze dobijać pogoda?

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Wśród czytelników, którzy nadeślą prawidłowe rozwiązania do 10 czerwca na adres wydawcy rozlosujemy nagrody w postaci biletu miesięcznego KZK GOP. W tym miesiącu bilet miesięczny wylosowała Justyna Szymańska z Chorzowa. Gratulujemy!

Litery w kolorowych kratkach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie

[illegible]**POZIOMO:**

1) pora urlopów. 6) stado wilków. 10) wal-
czy w kimonie. 11) stary mebel. 12) gra
towarzyska z mydłem. 13) podejmowana
przez zarząd. 14) szelest. 15) postój jeźdź-
ców (dawniej). 18) choroba z napadami
duszości. 19) kręci nią kataryniarz.
20) zabronienie. 23) tarapaty. 24) upo-
rządkowany wykaz. 27) język Owidiu-
sza. 28) ... ptasi, roślina zielna. 29) gęsty
las tropikalny. 30) farba samochodowa.
31) dawne cło.

PIONOWO:

2) naprawi maszynę na linii produkcyjnej. 3) elektroluks. 4) upiór. 5) łąpa. 6) przywara. 7) rytm biegu. 8) naturalny barwnik do włosów. 9) potocznie o taksówkarzu. 15) znak pisma obrazkowego. 16) senat + sejm. 17) amator grający w scenach zbiorowych. 21) kwitnie tylko raz. 22) potrzebne podejrzanemu. 24) klatka na taśmie filmowej. 25) wysiłek, znój. 26) znak firmowy.